

5/8 1995 Aftenposten

108798

Forfall hjemme, men

Norske kampstyrker til Bosnia?

Av oberstløytnant Anton Olstad,
Hamar

Aftenposten forteller 28.7., at pent brukt OP (observasjonspost) er til salgs. Det samme er militærleiren Gimlemoen, Lista flystasjon og bl.a. Odderøya fort. Videre radiostasjoner, Åsegarden leir, en grensestasjon ved Karasjok. En lang liste. Overskudd som den halverte hæren ikke lenger har bruk for – fordi den nedbygges som før krigen.

Aftenposten har 27.7. en velskrevet kronikk om verneplikten, hva skal vi med den? En av konklusjonene er at «i

den nye krigsstrukturen har ikke Forsvaret bruk for alle vernepliktige». Samme idéer har sogar yngre fremadstrebbende offiserer hatt – og seiler i medvind.

Olav V var helt på jordet da han i forord til Håndbok for Soldaten skrev: «Vi er så få her i landet, og derfor er hver enkelt manns innsats av stor betydning for vårt forsvar.» General, forsvarsminister Th. Holtfodt sa at landets konfigurasjon krever hver mann i rekkene. Vår dyktigste forsvarsvenn.

Landet som skal forsvares har ikke forandret seg. Taktikken å stanse fienden med ild der han måtte angripe, ligger fast, og fienden velger selv angrepssted.

Fienden er ikke der lenger, heter det. Somalia, Balkan og Tsjetsjenia er verdenssamfunnets ansvar. Vi skal sammen med resten av den innsatsvillige, «siviliserte» verden om nødvendig militært forsvare et – høyst teoretisk – sikkerhetssystem. Derved forsvarer vi Norge, mener man, idealistisk, optimistisk. Og i samsvar med et redusert forsvarsbudsjett. Så lenge vi må forsvare våre fiskerigrenser, har vi iallfall Kystvakten og Orion-fly.

Noen av oss henger fast i troppstjenestens betydning, at soldat og befal kan opptre i avdeling.

Et fremragende menneskemateriale, selv om det med innvandrerinnslag ikke lenger er homogent og nasjonsrettet, blir aldri godt nok trenet.

Det oversees at det først og fremst er det lavere befalet som utdanner soldaten. I stormaktsarméene var det et faglig skille mellom «underoffiserene» og offiserene. De var velskikkede instruktører som drillet inn detaljer man behersket vettskremt under ild. Offiseren var taktikeren som kunne føre avdeling.

I 1940 var det for få soldater. Avdelingene sto på til de falt fra hverandre. Befalet hadde sjelden ført avdelinger av det nivå de fikk. Bataljonssjefene hadde aldri ført bataljon, langt mindre sett en, før de oppsto ved «mobiliseringen» i 1940.

Med Brig. N hovedsakelig som mobiliseringsavdeling er et førsteklases fagmiljø borte, med gode muligheter for opplæring av instruktørbefal og av delingsførere.

En enslig Telemarkens bataljon kan ikke gi samme muligheter, erstatte det vi har «modernisert» bort. En farlig utvikling om det er Bosnia eller vårt eget land vi skal forsvare.

Lørdag 5. august 1995